

7. SZACOWANE NAKŁADY FINANSOWE NA REALIZACJĘ ZADANIA

Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych, a w szczególności zawierających azbest, może być finansowane lub współfinansowane z dotacji lub kredytów/pożyczek udzielonych na preferencyjnych warunkach. Przegląd możliwości i potencjalnych źródeł sfinansowania niezbędnych nakładów przedstawiony został poniżej.

Nakłady finansowe konieczne do poniesienia dla zdjęcia pokrycia dachowego wykonanego z materiałów zawierających azbest, z budynków użyteczności publicznej lub budynków będących własnością S.P. ZOZ oraz koszty transportu i unieszkodliwienia odpadów powstałych w wyniku wymiany pokrycia dachowego powinny być ponoszone w całości lub części ze środków publicznych (funduszy gminnych) lub ze środków właścicieli budynków.

Nakłady finansowe konieczne do poniesienia dla zdjęcia pokrycia dachowego, wykonanego z materiałów zawierających azbest, na terenie prywatnej posesji, oraz koszty transportu powstałych odpadów zawierających azbest do miejsca ich unieszkodliwienia ponosi właściciel posesji. Jednak koszty te wraz z kosztami unieszkodliwienia odpadów azbestowych mogą być pokryte m.in. z funduszy gminnych oraz funduszy unijnych w całości lub części.

7.1. NAKŁADY FINANSOWE DLA DEMONTAŻU, TRANSPORTU I SKŁADOWANIA ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Według danych zgromadzonych, opracowanych i przedstawionych w niniejszej pracy, realizacja demontażu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest, zgodnie z krajowym Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski ma potrwać do 2032 roku. Proces ten obejmuje, w przypadku Gminy i Miasta Koziegłowy, **247570 m²** płyt azbestowo-cementowych. Wagowo taka powierzchnia wyrobów odpowiada masie **2723,3 Mg** (1 m² płyty falistej waży ok. 11 kg – „Zbiór przepisów i procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest” Ministerstwo Gospodarki, Warszawa 2001). Łączna objętość wyrobów azbestowych na terenie gminy i miasta Koziegłowy wynosi około **2223 m³**.

Do oszacowania całkowitych nakładów finansowych związanych z likwidacją wbudowanych elementów z azbestem wykorzystano informacje, aktualne na rok 2008, na temat rynkowych cen usuwania, transportu i deponowania materiałów zawierających azbest.

Przyjęto ceny jednostkowe:

Średni **KOSZT SKŁADOWANIA** wyrobów zawierających azbest, w zależności od
wynegocjowanych warunków i wybranego składowiska, kształtuje się
w przedziale **od 203 do 375 zł/Mg**.

Średni **KOSZT TRANSPORTU** na składowisko wynosi około **2,90 zł na kilometr**.

Średni **KOSZT DEMONTAŻU** wyrobów azbestowo – cementowych
(przez specjalistyczną firmę) wynosi **8,5 zł/m²**.

**Przyjęte wartości mogą być zmienne w czasie w zależności od różnorodnych
uwarunkowań wynikających m.in. z sytuacji rynkowej.**

Szacowane nakłady finansowe związane z demontażem ogólnej ilości wyrobów z całego terenu gminy i miasta Kozięłowy przedstawia tabela 7.1.

Szacowane nakłady finansowe związane z demontażem ogólnej ilości wyrobów z podziałem na stopnie pilności przedstawia tabela 7.2.

Tabela 7.1. Całkowity szacowany koszt demontażu wyrobów azbestowo-cementowych na obszarze gminy i miasta Kozięłowy.

Rodzaj obiektu	Ilość wyrobów [m ²]	Łączny koszt demontażu [zł]
Miasto (gosp. indywidualne)	27380	232730
Sołectwa (gosp. indywidualne)	207950	1767575
Obiekty należące do S.P. ZOZ	120	1020
Firmy i przedsiębiorstwa	12120	103020
Ogółem	247570	2 104 345

Tabela 7.2. Szacowany koszt demontażu wyrobów azbestowo-cementowych z podziałem na stopnie pilności

	I stopień pilności		II stopień pilności		III stopień pilności		Suma [zł]
	Ilość [m ²]	Koszt zdjęcia [zł]	Ilość [m ²]	Koszt zdjęcia [zł]	Ilość [m ²]	Koszt zdjęcia [zł]	
Miasto (gosp. indywidualne)	8420	71570	12680	107780	6280	53380	232730
Sołectwa (gosp. indywidualne)	41200	350200	97760	830960	68990	586415	1767575
Obiekty należące do S.P. ZOZ	0	0	120	1020	0	0	1020
Firmy i przedsiębiorstwa	3180	27030	6960	59160	1980	16830	103020
Ogółem	52800	448800	117520	998920	77250	656625	2104345

Analizę nakładów finansowych związanych z transportem i składowaniem odpadów przeprowadzono dla dwóch docelowych lokalizacji składowisk odpadów (1 z województwa śląskiego oraz 1 z województwa świętokrzyskiego - Dobrów, gm. Tuczępy). Takie lokalizacje pozwoliły na porównanie kosztów związanych z transportem:

- **Knurów** powiat gliwicki, woj. śląskie (80 km od gminy Koziegłowy; 160 km w obie strony)
- **Dobrów**, gm. Tuczępy, woj. świętokrzyskie (ok. 150 km od gm. Koziegłowy; 300 km w obie strony).

W pierwszym przypadku powstające odpady azbestowe z terenu gminy i miasta Koziegłowy byłyby transportowane na średnią odległość 80 km na składowisko w **Knurowie** (powiat gliwicki):

- Koszt transportu wynosiłby około 2,90 zł/kilometr
- Koszt składowania wynosi 267,5 zł/Mg

W drugim przypadku powstające odpady azbestowe z terenu gminy i miasta Koziegłowy byłyby transportowane na średnią odległość 150 km na składowisko odpadów niebezpiecznych w Dobrowie (gmina Tuczępy, województwo świętokrzyskie):

- Koszt transportu 2,90 zł/ kilometr,
- Koszt składowania wynosi 203,3 zł/Mg.

Zestawienie nakładów finansowych koniecznych do poniesienia na transport i składowanie na składowiska przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 7.3. Łączne szacowane koszty transportu i składowania odpadów na składowisku
w **Knurowie** (powiat gliwicki)

Rodzaj obiektu	Ilość wyrobów [Mg]	Koszt transportu [zł]	Koszt składowania [zł]	Razem transport i składowanie [zł]
Miasto (gosp. indywidualne)	301,2	6987	80566	87553
Sołectwa (gosp. indywidualne)	2287,5	53068	611885	664953
Obiekty należące do S.P. ZOZ	1	31	353	384
Firmy i przedsiębiorstwa	133,3	3093	35663	38756
Ogółem	2723	63179	728467	791646

Tabela 7.4. Łączne szacowane koszty transportu i składowania odpadów na składowisku
w **Dobrowie** (gmina Tuczępy, woj. świętokrzyskie)

Rodzaj obiektu	Ilość wyrobów [Mg]	Koszt transportu [zł]	Koszt składowania [zł]	Razem transport i składowanie [zł]
Miasto (gosp. indywidualne)	301,2	13101	61230	74331
Sołectwa (gosp. indywidualne)	2287,5	99503	465032	564535
Obiekty należące do S.P. ZOZ	1	57	268	326
Firmy i przedsiębiorstwa	133,3	5799	27104	32903
Ogółem	2723	118460	553634	672095

Tabela 7.5. Koszt transportu i składowania w **Knurowie odpadów zawierających azbest pochodzących z gospodarstw indywidualnych gminy i miasta Koziegłowy**

Lokalizacja	Koszt transportu i składowania w [zł] wg. stopnia pilności											
	I			II			III			Razem		
	Ilość wyrobów [Mg]	Transport [zł]	Składowanie [zł]	Ilość wyrobów [Mg]	Transport [zł]	Składowanie [zł]	Ilość wyrobów [Mg]	Transport [zł]	Składowanie [zł]	Transport [zł]	Składowanie [zł]	Razem Transport+ Składowanie
Miasto	93	2158	24878	139	3225	37183	69	1601	18458	6983	80518	87501
Cynków	31	712	8210	64	1490	17184	57	1327	15301	3529	40695	44224
Gliniana Góra	14	319	3678	31	709	8180	15	337	3884	1365	15742	17108
Gniazdów	23	526	6062	87	2026	23363	70	1626	18744	4178	48169	52346
Koclin	1	15	177	10	230	2648	5	107	1236	352	4061	4413
Koziegłówki	28	641	7386	66	1529	17626	46	1062	12241	3231	37252	40483
Krusin	5	112	1295	7	174	2001	9	204	2354	490	5650	6140
Lgota Górna	27	615	7091	79	1825	21039	41	949	10946	3389	39076	42465
Lgota Mokrzesz	19	434	5002	38	891	10269	22	521	6003	1845	21274	23119
Lgota Nadwarcie	17	393	4531	31	709	8180	20	459	5297	1562	18008	19570
Markowice	1	31	353	17	383	4414	11	250	2884	664	7651	8314
Miłość	3	64	736	11	255	2943	17	403	4649	722	8327	9049
Mysłów	4	94	1089	44	1026	11829	28	643	7415	1763	20333	22096
Mzyki	26	603	6955	58	1346	15515	22	510	5885	2459	28355	30814
Nowa Kuźnica	10	230	2648	17	403	4649	6	148	1707	781	9004	9785
Oczko	7	156	1795	12	276	3178	4	102	1177	533	6150	6683
Osiek	10	240	2766	18	419	4826	7	153	1766	812	9357	10169
Pińczycze	75	1735	20009	156	3624	41784	89	2062	23775	7421	85568	92989
Postęp	5	112	1295	13	306	3531	17	403	4649	822	9475	10297
Pustkowie Lgockie	14	319	3678	23	541	6238	38	883	10181	1743	20097	21840
Rzeniszów	11	248	2854	29	674	7768	25	582	6709	1503	17331	18834
Siedlec Duży	27	628	7239	74	1707	19685	70	1618	18655	3953	45579	49532
Siedlec Mały	35	822	9475	65	1501	17302	59	1368	15772	3690	42549	46239
Stara Huta	27	633	7297	56	1302	15007	17	403	4649	2338	26953	29291
Winowno	6	143	1648	17	403	4649	19	434	5002	980	11299	12279
Wojślawice	26	607	7003	35	814	9387	20	454	5238	1876	21627	23503
Zabijak	4	82	942	16	378	4355	25	587	6768	1046	12064	13111
Razem	546	12663	146007	1215	28184	324970	828	19209	221482	60056	692459	752515

Tabela 7.6. Koszt transportu i składowania w **Dobrowie** odpadów zawierających azbest pochodzących z gospodarstw indywidualnych gminy i miasta Koziegłowy

Lokalizacja	Koszt transportu i składowania w [zł] wg. stopnia pilności											
	I			II			III			Razem		
	Ilość wyrobów [Mg]	Transport [zł]	Składowanie [zł]	Ilość wyrobów [Mg]	Transport [zł]	Składowanie [zł]	Ilość wyrobów [Mg]	Transport [zł]	Składowanie [zł]	Transport [zł]	Składowanie [zł]	Razem Transport+ Składowanie
Miasto	93	4029	18830	139	6067	28356	69	3005	14044	13101	61230	74331
Cynków	31	1335	6239	64	2794	13060	57	2488	11629	6618	30928	37546
Gliniana Góra	14	598	2795	31	1330	6217	15	632	2952	2560	11964	14524
Gniazdów	23	986	4607	87	3799	17756	70	3048	14245	7833	36608	44441
Koclin	1	29	134	10	431	2013	5	201	939	660	3086	3746
Koziegłówki	28	1201	5613	66	2866	13395	46	1991	9303	6058	28312	34369
Krusin	5	211	984	7	325	1521	9	383	1789	919	4294	5212
Lgota Góra	27	1153	5389	79	3421	15990	41	1780	8319	6354	29698	36053
Lgota Mokrzesz	19	813	3802	38	1670	7805	22	976	4562	3460	16168	19628
Lgota Nadwarcie	17	737	3444	31	1330	6217	20	861	4025	2928	13686	16615
Markowice	1	57	268	17	718	3354	11	469	2192	1244	5814	7058
Miłość	3	120	559	11	479	2236	17	756	3533	1354	6329	7683
Mysłów	4	177	827	44	1924	8990	28	1206	5635	3306	15453	18759
Mzyki	26	1134	5300	58	2541	11875	22	976	4562	4651	21737	26388
Nowa Kuźnica	10	431	2013	17	756	3533	6	278	1297	1464	6843	8307
Oczko	7	292	1364	12	517	2415	4	191	895	1000	4674	5674
Osiek	10	450	2102	18	785	3668	7	287	1342	1522	7111	8633
Pińczycze	75	3254	15207	156	6795	31755	89	3866	18069	13915	65032	78946
Postęp	5	211	984	13	574	2684	17	756	3533	1541	7201	8742
Pustkowie Lgockie	14	598	2795	23	1014	4741	38	1656	7738	3268	15274	18542
Rzeniszów	11	464	2169	29	1263	5904	25	1091	5099	2818	13172	15990
Siedlec Duży	27	1177	5501	74	3201	14961	70	3034	14178	7412	34640	42052
Siedlec Mały	35	1541	7201	65	2814	13149	59	2565	11987	6919	32337	39256
Stara Huta	27	1187	5546	56	2440	11405	17	756	3533	4383	20485	24868
Winowno	6	268	1252	17	756	3533	19	813	3802	1837	8587	10425
Wojślawice	26	1139	5322	35	1526	7134	20	852	3981	3517	16437	19954
Zabijak	4	153	716	16	708	3310	25	1101	5143	1962	9169	11131
Razem	546	23743	110965	1215	52846	246977	828	36017	168326	112605	526268	638874

Tabela 7.7. Łączne szacowane koszty demontażu, transportu i składowania odpadów.

Rodzaj obiektu	Ilość wyrobów [Mg]	Koszt demontażu [zł]	Składowisko w Knurowie		Składowisko w Dobrowie	
			Koszt transportu [zł]	Koszt składowania [zł]	Koszt transportu [zł]	Koszt składowania [zł]
Miasto (gosp. indywidualne)	301,2	232730	6987	80566	13101	61230
Sołectwa (gosp. indywidualne)	2287,5	1767575	53068	611885	99503	465032
Obiekty należące do S.P. ZOZ	1	1020	31	353	57	268
Firmy i przedsiębiorstwa	133,3	103020	3093	35663	5799	27104
Ogółem	2723	2 104 345	63179	728467	118460	553634

7.2. SPOSOBY I MOŻLIWOŚCI POZYSKANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH

Zgodnie z art. 7. ust.1. Ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001, tekst jednolity z roku 2008 (Dz. U. Nr 25 poz. 150): „Kto powoduje zanieczyszczenie środowiska, ponosi koszty usunięcia skutków tego zanieczyszczenia” oraz zgodnie z „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” usunięcie wyrobów zawierających azbest z prywatnych posesji należy w 100% do właścicieli obiektów. Zatem, w myśl powyższego, właściciel budynków z wbudowanym materiałem zawierającym azbest ponosi koszty usuwania powstałych odpadów zawierających azbest.

W zakresie dofinansowania osobom fizycznym z gminnego funduszu ochrony środowiska, powołując się na art. 406 ust.1. pkt. 6 i 7 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001, tekst jednolity z roku 2008 (Dz.U. Nr 25 poz. 150.) większość gmin w kraju przeznacza środki Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska na dofinansowanie, dla osób fizycznych, kosztów związanych ze zdjęciem, transportem i unieszkodliwianiem powstałych odpadów na składowisku odpadów niebezpiecznych - odpadów zawierających azbest.

Możliwości pozyskania środków finansowych przez Gminę na realizację zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest są bezpośrednio związane z priorytetami wielu funduszy krajowych i unijnych w zakresie gospodarki odpadami, ochrony powietrza czy ochrony powierzchni ziemi. Istotne znaczenie w przeznaczaniu środków na ten cel odgrywa Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i GW, Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i GW oraz fundusze gminne (GFOŚiGW). Możliwości pozyskania i przeznaczania środków ze źródeł krajowych i zagranicznych przedstawiono w rozdziałach 7.2.1. oraz 7.2.2.

Najbezpieczniejszym źródłem finansowania w całości lub części unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, w tym zawierających azbest, są środki własne Gminy (w tym Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej). Z wykorzystywaniem takich środków nie wiążą się dodatkowe nakłady finansowe w postaci odsetek. Z uwagi na rozległe zadania własne i celowe gminy w stosunku do potrzeb inwestycyjnych, konieczne może stać się sięgnięcie w całości lub części po obce źródła finansowania.

Warunkiem powodzenia działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest jest zapewnienie środków finansowych na odbiór odpadów zawierających azbest z gospodarstw indywidualnych i z innych zasobów mieszkaniowych. Obietnice dawane mieszkańcom chcącym usunąć azbest ze swoich posesji muszą być bezwzględnie dotrzymywane. W przeciwnym razie, utrata zaufania może być przyczyną zaniechania działań ze strony właścicieli budowli lub prowadzenia przez nich prac „na własną rękę” bez zastosowania koniecznych środków ostrożności. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że w takim przypadku azbest trafi na nielegalne „wysypisko odpadów”.

Realizacja poszczególnych projektów związanych z bezpiecznym usuwaniem wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwianiem powstających odpadów, możliwa jest poprzez wykorzystanie m.in.:

- środków publicznych - pochodzących z budżetu gminy lub pozabudżetowych instytucji publicznych,
- środków prywatnych - środki własne inwestora,
- środków publiczno-prywatnych - pochodzących z budżetu gminy lub pozabudżetowych instytucji publicznych oraz środków własnych inwestora.

Formy finansowania inwestycji ekologicznych:

- udziały własne gmin lub przedsiębiorstw,
- zobowiązania kapitałowe (kredyty, pożyczki, obligacje, leasing),
- udziały kapitałowe – (akcje i udziały w spółkach),
- dotacje.

7.2.1. FINANSOWANIE Z DOTACJI I KREDYTÓW KRAJOWYCH

Zgodnie z **uchwałą Rady Nadzorczej nr 130/2007 WFOŚiGW w Katowicach** z dnia 29 czerwca 2007 roku. w sprawie „**L i s t y przedsięwzięć priorytetowych do dofinansowania przez wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej w Katowicach w 2008 roku**”. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 - 2013 przedsięwzięcia związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest będą mogły uzyskać dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach dofinansowuje realizację priorytetowych przedsięwzięć w roku 2008: Są to m.in.:

- Wymiana odcinków sieci wodociągowych azbestowo – cementowych i ołowianych w ramach zadania GW1 – Gospodarka Wodna,
- Usuwanie i unieszkodliwianie azbestu w ramach zadania OZ – Gospodarka Odpadami.

Pierwszeństwo w dofinansowaniu mają zadania wspierane środkami Unii Europejskiej lub innymi środkami zagranicznymi oraz zadania zapisane odpowiednio w krajowych i wojewódzkich programach i planach.

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity, Dz. U. z dnia 23 stycznia 2008 r. Nr 25, poz. 150), **środki gminnych oraz powiatowych funduszy** mogą zostać wykorzystane na realizację zadań z zakresu prawidłowego gospodarowania odpadami zawierającymi azbest.

Art. 406.

Środki gminnych funduszy przeznacza się na:

- 1) edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju,**
- 2) wspomaganie realizacji zadań państwowego monitoringu środowiska,
- 3) wspomaganie innych systemów kontrolnych i pomiarowych oraz badań stanu środowiska, a także systemów pomiarowych zużycia wody i ciepła,
- 4) realizowanie zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej, w tym instalacji lub urządzeń ochrony przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji wodnej,**
- 5) urządzenie i utrzymywanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków,
- 6) realizację przedsięwzięć związanych z gospodarką odpadami,**
- 7) wspieranie działań przeciwdziałających zanieczyszczeniom,**
- 8) profilaktykę zdrowotną dzieci na obszarach, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska,
- 9) wspieranie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej oraz pomoc dla wprowadzania bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii,
- 10) wspieranie ekologicznych form transportu,
- 11) działania z zakresu rolnictwa ekologicznego bezpośrednio oddziałujące na stan gleby,

powietrza i wód, w szczególności na prowadzenie gospodarstw rolnych produkujących metodami ekologicznymi położonych na obszarach szczególnie chronionych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody,

12) inne zadania ustalone przez radę gminy, służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju, w tym na programy ochrony środowiska.

Art. 407.

Środki powiatowych funduszy przeznacza się na wspomaganie działalności, o której mowa w art. 406 pkt 1-11 oraz na:

1) realizację przedsięwzięć związanych z ochroną powierzchni ziemi,

2) inne zadania ustalone przez radę powiatu, służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju, w tym na programy ochrony środowiska

Finansowanie zadań z zakresu gospodarki odpadami, w tym odpadami zawierającymi azbest, jest możliwe ze środków **funduszy ochrony środowiska** na zasadach określonych ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity, Dz. U. z dnia 23 stycznia 2008 r. Nr 25, poz. 150). Dotyczy to głównie zadań o relatywnie niskich kosztach inwestycyjnych. Środki pozyskiwane z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz z Powiatowego i Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zapewniają wsparcie finansowania inwestycji, zgodnie zasadami przyjętymi w tych funduszach.

**„ZASADY UDZIELANIA I UMARZANIA POŻYCZEK, UDZIELANIA DOTACJI
ORAZ DOPLAT DO OPROCENTOWANIA PREFERENCYJNYCH KREDYTÓW
I POŻYCZEK NA 2008 ROK”**

**ze środków wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w
katowicach (źródło: www.wfosigw.katowice.pl, www.rpo.silesia-region.pl)**

1. *Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, zwany dalej Funduszem, dofinansowuje zadania, w ramach przyjętych przez Radę Nadzorczą:*
 - „Listy przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach”,
 - „Kryteriów wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków WFOŚiGW w Katowicach”,
 - „Planu finansowego Funduszu”.
2. *Środki finansowe Funduszu są środkami publicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Tekst jednolity Dz. U. z 2006 roku, Nr 164, poz. 1163, z późn. zm.).*
3. *Udzielanie pomocy publicznej następuje z uwzględnieniem przepisów Unii Europejskiej i krajowych z zachowaniem procedury określonej w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Tekst jednolity Dz.U. z 2007 roku, Nr 59, poz.404, z późn. zm.).*
4. *Pomoc finansowa Funduszu może przyjmować jedną z następujących form, co do których wymagania określono w tablicach od 1-5, tj.:*
 - preferencyjnej pożyczki, w tym pożyczki pomostowej¹ – tablica 1,
 - dotacji – tablica 2,
 - częściowego umorzenia udzielonej pożyczki – tablica 3,
 - dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych- tablica 4
 - kredytu w bankowych liniach kredytowych – tablica 5
5. *Fundusz może przeznaczać środki na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez jednostki budżetowe poprzez przekazanie środków tym jednostkom, na zasadach określonych dla dotacji – tablica 2.*
6. *Pomoc finansowa Funduszu udzielana jest bez pobierania prowizji i dodatkowych opłat.*
7. *Fundusz, po analizie wniosku, może zaproponować inną od wnioskowanej formę dofinansowania zadania.*
8. *Dofinansowanie może nastąpić, jeśli wnioskodawca wywiązuje się z obowiązku wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych stanowiących dochody Funduszu, a także gdy wywiązuje się z innych zobowiązań w stosunku do Funduszu.*
9. *Procedura rozpatrywania wniosków o dofinansowanie zadań i komunikacji z wnioskodawcami jest opisana w tablicy 6.*
10. *Ogólne warunki zawierania umów i wypłaty środków opisane są w tablicy nr 7.*
11. *Słowniczek zapisany jest w tablicy nr 8.*
12. *Tablice od nr 1 do nr 8 stanowią integralną część niniejszych zasad.*
13. *Fundusz może uchwalać regulaminy ustalające odmienne zasady dofinansowania wybranych przedsięwzięć priorytetowych.*

14. W przypadku dofinansowania zadań na podstawie odmiennych zasad, obowiązują terminy, tryb, formy i wysokość dofinansowania w nich określone. W sprawach nieuregulowanych odmiennymi zasadami, stosuje się odpowiednio niniejsze Zasady.
15. Odstępstwo od ustaleń określonych w niniejszych Zasadach w zakresie nie uregulowanym ustawą Prawo ochrony środowiska jest dopuszczalne za zgodą Rady Nadzorczej wyrażoną w formie uchwały.
16. Zmiany w Zasadach nie powodują zmiany warunków umów zawartych przed ich wejściem w życie.
17. Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji wchodzi w życie z dniem wskazanym w uchwale Rady Nadzorczej i będą stosowane do umów zawartych na podstawie uchwał organów Funduszu podjętych od tej daty, z uwzględnieniem postanowień zawartych w tablicy 3 pkt 3.3.2 i 3.4.2.

Tablica 1. Zasady przyznawania pożyczek	
1.1. Podstawa dofinansowania	Koszty kwalifikowane ²
1.2. Wysokość dofinansowania	Do 75 % kosztów kwalifikowanych , w zależności od: a) efektów ekologicznych zadania, b) możliwości finansowych Funduszu.
1.3. Oprocentowanie	1.3.1. Fundusz udziela pożyczek stosując preferencyjne oprocentowanie o charakterze zmiennym według stopy redyskonta weksli (s.r.w.)³. 1.3.2 Oprocentowanie pożyczek wynosi 0,4 s.r.w. lecz nie mniej niż 3% w stosunku rocznym. 1.3.3. Stopa oprocentowania ustalana jest określonym w punkcie 1.3.2 wskaźnikiem w stosunku do stopy redyskonta weksli obowiązującej 1 stycznia roku, w którym zawarto umowę. 1.3.4. W kolejnych latach obowiązywania umowy pożyczki, oprocentowanie będzie korygowane według obowiązującej na dzień 1 stycznia danego roku stopy redyskonta weksli.
1.4. Warunki spłaty	Ustalane są przez Fundusz na podstawie analizy ekonomiczno-finansowej wnioskodawcy i zadania, z uwzględnieniem przepisów dotyczących udzielania pomocy publicznej, przy czym: a) okres spłaty – uwzględniający czas zwrotu nakładów - nie może być dłuższy niż 10 lat od daty zakończenia zadania, w tym okres karencji, b) karencja nie może być dłuższa niż 12 miesięcy po wynikającym z umowy terminie zakończenia zadania.
1.5. Warunki dodatkowe	Fundusz może uzależnić przyznanie pożyczki od zdolności kredytowej wnioskodawcy w rozumieniu prawa bankowego oraz od właściwego zabezpieczenia spłaty pożyczki.

Tablica 2. Zasady przyznawania dotacji	
2.1. Podstawa dofinansowania	Koszty kwalifikowane
2.2. Wysokość dofinansowania	2.2.1. Do 100% kosztów kwalifikowanych dla zadań pozainwestycyjnych, z uwzględnieniem: a) efektów zadania, b) możliwości finansowych Funduszu. 2.2.2. Do 50% kosztów kwalifikowanych dla zadań inwestycyjnych.

2.3. Zakres dofinansowania	2.3.1. Dotacje udzielane są na dofinansowanie zadań pozainwestycyjnych. 2.3.2. Dotacje mogą być udzielane na następujące zadania inwestycyjne: a) zakupy inwestycyjne realizowane w ramach zadań związanych z edukacją ekologiczną, ochroną przyrody, zarządzaniem środowiskowym, zapobieganiem i likwidacją skutków poważnych awarii, b) budowa, modernizacja zbiorników małej retencji wodnej, c) budowa i modernizacja urządzeń wodnych zwiększających bezpieczeństwo przeciwpowodziowe, d) udział w usuwaniu skutków powodzi w urządzeniach wodnych, brzegach rzek i potoków oraz urządzeniach ochrony środowiska, e) uzupełnianie w sprzęt wojewódzkich magazynów przeciwpowodziowych, f) usuwanie szkód w środowisku spowodowanych działaniem żywiołu. g) likwidacja zagrożeń środowiskowych powodowanych zdeponowaniem niebezpiecznych odpadów przez zakłady postawione w stan likwidacji, h) likwidacja mogiłników i magazynów przeterminowanych środków ochrony roślin, i) usuwanie i unieszkodliwianie azbestu z obiektów służby zdrowia, oświaty i opieki społecznej, j) wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, k) z zakresu ochrony atmosfery i ochrony wód (za wyjątkiem budynków mieszkalnych), realizowane przez: wojsko, policję, straż pożarną, straż graniczną, więziennictwo oraz w obiektach pomocy i opieki społecznej, hospicjach, szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, a także obiektach administracji publicznej wpisanych do rejestru zabytków.
2.4. Warunki dodatkowe	Fundusz może uzależnić udzielenie dofinansowania w formie dotacji od właściwego zabezpieczenia ewentualnego jej zwrotu.
2.5. Dodatkowe preferencje	Dla zadań polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu z obiektów służby zdrowia, oświaty i opieki społecznej możliwe jest dofinansowanie do 60% kosztów kwalifikowanych zadania.

Tablica 3. Zasady częściowego umarzania pożyczek

3.1. Warunki umarzania	3.1.1. Pożyczka udzielona przez Fundusz może być częściowo umorzona na wniosek pożyczkobiorcy jeśli: a) zadanie zostało zrealizowane w terminie umownym, b) efekty ekologiczne i rzeczowe zostały osiągnięte w terminie umownym, c) spłacono co najmniej 50% wykorzystanej pożyczki, w terminach określonych w umowie; wcześniejsza spłata pożyczki nie upoważnia pożyczkobiorcy do wystąpienia z wnioskiem o umorzenie, d) pożyczkobiorca wywiązuje się z obowiązku wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych stanowiących dochody Funduszu oraz innych zobowiązań wobec Funduszu, e) pożyczkobiorca zobowiąże się przeznaczyć umorzoną kwotę na nowe zadanie ekologiczne, zgodnie z celami określonymi w ustawie Prawo ochrony środowiska.
	3.2.1. Częściowe umorzenie może być udzielone do wysokości:

3.2. Wielkość umorzenia	a) 30 % wykorzystanej kwoty pożyczki, b) 50% wykorzystanej kwoty pożyczki dla jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, 3.2.2. Wysokość umorzenia może ulec obniżeniu, jeśli: a) pożyczka udzielona została łącznie z dotacją, b) podczas realizacji zadania dokonano zmiany efektu ekologicznego, rzeczowego lub terminów zakończenia zadania i osiągnięcia zaplanowanych efektów: rzeczowego i ekologicznego, c) pożyczkobiorca nieterminowo regulował swoje zobowiązania wobec Funduszu.
3.3. Dodatkowe preferencje	3.3.1. Wnioski jednostek samorządu terytorialnego mogą być rozpatrzone przez organy Funduszu przed spełnieniem warunku określonego w punkcie 3.1 c), jeśli zadanie określone w punkcie 3.1. e) wiąże się z absorpcją środków Unii Europejskiej. 3.3.2. Preferencje zawarte w pkt. 3.3.1. i 3.4.3. dotyczą również umów pożyczek zawartych w latach 2000-2001.
3.4. Procedura umarzania	3.4.1. Rada Nadzorcza Funduszu wyraża zgodę na umorzenie i określa jego wysokość. 3.4.2. Przy podejmowaniu uchwały o umorzeniu pożyczki brane są pod uwagę zasady umarzania obowiązujące w Funduszu w dniu złożenia wniosku o umorzenie – za wyjątkiem umów pożyczek zawartych do dnia 31.12.2003 roku, do umarzania których znajdują zastosowanie zasady obowiązujące w dacie zawarcia umowy, z zastrzeżeniem zapisów w pkt. 3.3.2. 3.4.3. Realizacja wskazanego zadania finansowanego ze środków z umorzenia, może – na wniosek Pożyczkobiorcy – zawieszać spłatę rat pożyczki, pozostałej do spłacenia po odliczeniu umorzenia, do czasu zakończenia wskazanego zadania. 3.4.4. Fundusz zawiera z wnioskodawcą umowę w sprawie umorzenia pożyczki. 3.4.5. W rozliczeniu środków z umorzenia, przeznaczonych na realizację wskazanego zadania, będą przyjmowane wyłącznie faktury wystawione po podjęciu przez Radę Nadzorczą uchwały o umorzeniu. 3.4.6. Realizacja zadania finansowanego ze środków pochodzących z umorzenia podlega kontroli przez Fundusz.

Tablica 4. Zasady dopłat do oprocentowania kredytów bankowych

4.1. Podstawa dofinansowania	Kredyt do 75% kosztów kwalifikowanych
4.2. Preferencyjne oprocentowanie dla kredytobiorcy	Do 0,7 s.r.w. lecz nie mniej niż 3,0% w stosunku rocznym
4.3. Wysokość dopłat Funduszu do oprocentowania kredytu	Maksymalnie 0,6 s.r.w.
4.4. Warunki spłaty	Do 10 lat od daty zakończenia zadania, w tym okres karencji do 12 miesięcy po wynikającym z umowy terminie wypłaty ostatniej raty.
4.5. Warunki dodatkowe	W indywidualnych przypadkach Fundusz zastrzega sobie możliwość ustalenia maksymalnej kwoty udzielanego przez Bank kredytu preferencyjnego oraz okresu spłaty.

4.6. Warunki zabezpieczenia	Warunki zabezpieczenia kredytu ustala bank.
------------------------------------	---

Tablica 5. Zasady udzielania kredytów w ramach bankowych linii kredytowych

5.1. Podstawa dofinansowania	Nakłady inwestycyjne związane z realizacją obiektów, instalacji i urządzeń technologicznych na obszarze województwa śląskiego niezbędne do osiągnięcia efektu ekologicznego.
5.2. Wysokość dofinansowania	Do 90% nakładów inwestycyjnych , lecz nie więcej niż 300.000 zł.
5.3. Oprocentowanie kredytu	Do 0,4 s.r.w. lecz nie mniej niż 3,0% w stosunku rocznym oraz jednorazowa prowizja przygotowawcza banku w wysokości do 1% od kwoty przyznanego kredytu
5.4. Warunki spłaty	5.4.1. Okres spłaty nie może być dłuższy niż 8 lat od daty zakończenia zadania, w tym okres karencji, 5.4.2. karencja nie może być dłuższa niż 12 miesięcy po wynikającym z umowy terminie zakończenia zadania.
5.5. Dodatkowe warunki	5.5.1. zadanie powinno zostać zrealizowane do 18 miesięcy od daty postawienia kredytu do dyspozycji kredytobiorcy 5.5.2. kredyt nie podlega umorzeniu.
5.6. Warunki zabezpieczenia	Warunki zabezpieczenia kredytu ustala bank.

Tablica 6. Procedura rozpatrywania wniosków i podejmowania decyzji

6.1. Wzory wniosków	6.1.1. Wzory wniosków dostępne są: a) w Biurze Funduszu, b) na stronie internetowej – www.wfosigw.katowice.pl 6.1.2. Wzory obejmują: a) wnioski o dofinansowanie ze środków Funduszu, b) wniosek o częściowe umorzenie pożyczki, c) wnioski o udzielenie kredytu w ramach bankowych linii kredytowych, d) wniosek o kredyt preferencyjny na inwestycję proekologiczną z dopłatami do oprocentowania, e) wniosek o kredyt preferencyjny na inwestycję proekologiczną w ramach konsorcjum.
6.2. Terminy składania wniosków	6.2.1. Wnioski o dofinansowanie zadań w danym roku winny być składane do końca września tego roku. 6.2.2. Fundusz nie dofinansowuje zadań zrealizowanych.
6.3. Kompletność wniosku	Fundusz uznaje, że złożony wniosek jest kompletny pod względem formalnym, jeżeli został właściwie wypełniony i zawiera wszystkie niezbędne informacje oraz dokumenty (przywołane we wzorze wniosku) pozwalające na jego rozpatrzenie.
6.4. Zarejestrowanie wniosku	Kompletny wniosek podlega wpisowi do Rejestru wniosków.
6.5. Rozpatrywanie wniosku	Termin do rozpatrzenia wniosku liczy się od daty wpisu do Rejestru wniosków.
6.6. Uchwała o	Właściwy organ Funduszu podejmuje uchwałę o dofinansowaniu

dofinansowaniu	zadania lub udzieleniu promesy dofinansowania.
6.7. Wygaśnięcie uchwały o dofinansowaniu zadania	<i>W przypadku niezawarcia umowy w ciągu 6 miesięcy od daty powiadomienia wnioskodawcy o podjęciu uchwały o dofinansowaniu, uchwała ta wygasa, chyba, że przed upływem tego terminu Zarząd Funduszu podejmie uchwałę o jego przedłużeniu.</i>
6.8. Komunikacja z wnioskodawcą	6.8.1. Fundusz powiadamia pisemnie wnioskodawcę o brakach uniemożliwiających wpisanie wniosku do Rejestru wniosków. Wnioskodawca zobowiązany jest do uzupełnienia wniosku w ciągu 3. miesięcy od daty powiadomienia. W przypadku nie uzupełnienia wniosku w wymaganym terminie wniosek ten pozostaje bez dalszego biegu. 6.8.2. Fundusz powiadamia pisemnie wnioskodawcę o wpisaniu wniosku do Rejestru wniosków 6.8.3. Fundusz powiadamia pisemnie wnioskodawcę o podjęciu uchwały o dofinansowaniu, jej wygaśnięciu lub odmowie dofinansowania.

Tablica 7. Ogólne warunki zawierania umów i wypłaty środków

7.1. Podstawa udzielenia pomocy	<i>Pomoc ze środków finansowych Funduszu udzielana jest na podstawie umów cywilnoprawnych, których integralną częścią są „Ogólne warunki zawierania umów i wypłaty środków przez WFOŚiGW w Katowicach” – dostępne na stronie internetowej www.wfosigw.katowice.pl</i>
7.2. Wypłata środków	7.2.1. W rozliczeniu otrzymanych środków z Funduszu uwzględniane będą faktury wystawione po dacie podjęcia przez właściwy organ Funduszu uchwały o dofinansowaniu. 7.2.2. W przypadku realizacji zadań polegających na usuwaniu skutków zanieczyszczenia środowiska, w tym powierzchni ziemi, gdy nie ustalono podmiotu za nie odpowiedzialnego, uwzględniane będą faktury wystawione również przed datą podjęcia przez właściwy organ Funduszu uchwały o dofinansowaniu. 7.2.3. Przelew środków pieniężnych z tytułu dofinansowania następuje nie wcześniej jak po podpisaniu umowy i ustanowieniu prawnych zabezpieczeń oraz zatwierdzonego umową harmonogramu wypłat. 7.2.4. Dofinansowanie może być wypłacane w ratach. Wypłata kolejnych rat dofinansowania uzależniona jest od zaakceptowania przez Fundusz rozliczenia kwot uprzednio wypłaconych.

Tablica 8. Słowniczek

Ad. Punkt 4 ¹Pożyczka pomostowa	<i>Pożyczka udzielana w celu zapewnienia ciągłości finansowania zadań, które otrzymały wsparcie z innych środków i jest przeznaczona na pokrycie zobowiązań finansowych wymagalnych, do momentu otrzymania przez pożyczkobiorcę tych środków.</i>
---	---

<i>Ad. Tablica 1 Punkt 1.1.</i> ²Koszty kwalifikowane	<i>Suma kosztów tych pozycji harmonogramu rzeczowo-finansowego zadania, niezbędnych dla osiągnięcia efektu ekologicznego, które są określone w instrukcji do wypełniania harmonogramu. W przypadku współfinansowania zadań ze środków zagranicznych, obowiązuje definicja kosztów kwalifikowanych właściwa dla tych źródeł finansowania.</i>
<i>Ad. Tablica 1 Punkt 1.3.1</i> ³Stopa redyskonta weksli	<i>Stopa procentowa stosowana przez bank centralny w przypadkach redyskonta weksli lub innych papierów wartościowych zdyskontowanych przez banki komercyjne, określana przez Radę Polityki Pieniężnej i ogłaszana w Dzienniku Urzędowym NBP.</i>

Bank Ochrony Środowiska

Bank Ochrony Środowiska SA specjalizuje się w finansowaniu przedsięwzięć służących ochronie środowiska. Misją Banku Ochrony Środowiska jest świadczenie kompleksowych usług finansowych dla podmiotów realizujących projekty na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

BOŚ jest bankiem komercyjnym. Współpracuje z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, Fundacją Polska Wieś 2000 im. M. Rataja, Europejskim Funduszem Rozwoju Wsi Polskiej oraz innymi funduszami pomocowymi.

Bank Ochrony Środowiska specjalizuje się w finansowej obsłudze przedsięwzięć proekologicznych. Współpracuje m.in. z Bankiem Światowym oraz Europejskim Funduszem Rozwoju Wsi Polskiej "Counterpart Found".

Kredyty oraz inne formy finansowania proponowane przez BOŚ umożliwiają realizację wielu inwestycji, m.in. zagospodarowanie odpadów stałych, w tym .

Bank Ochrony Środowiska prowadzi również linie kredytowe ze środków Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na m.in.: zagospodarowanie odpadów stałych, inwestycje wykorzystujące odnawialne źródła energii.

Bank Ochrony Środowiska we współpracy z WFOŚiGW województwa małopolskiego – oddział w Krakowie udziela, w ramach usług proekologicznych, kredyty przeznaczone na przedsięwzięcia związane z usunięciem i transportem wyrobów azbestowych oraz zabezpieczeniem azbestowych powierzchni dachowych lub elewacyjnych i drogowych. Okres kredytowania trwa 4 lata. Obecna umowa z WFOŚiGW województwa małopolskiego obowiązuje do 31.12. 2009 r. (źródło: www.bosbank.pl/).

7.2.2. FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ

Rozpoczął się nowy okres budżetowy obejmujący lata od 2007 do 2013. Komisja Europejska proponuje, aby priorytety polityki strukturalnej w latach 2007-2013 były osiągnięte w ramach trzech nowych celów:

- konwergencja,
- regionalna konkurencyjność i zatrudnienie
- współpraca terytorialna.

Źródłami finansowania nowej polityki są trzy fundusze:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- Europejski Fundusz Społeczny
- Fundusz Spójności.

Narodowa Strategia Spójności (NSS) (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia) to dokument strategiczny określający priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania funduszy unijnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz Funduszu Spójności w ramach budżetu Wspólnoty na lata 2007–2013.

Celem strategicznym NSS (NSRO) jest tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Cel strategiczny osiągnięty będzie poprzez realizację horyzontalnych celów szczegółowych. Celami horyzontalnymi NSS (NSRO) są:

1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa,
2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej,
3. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski,
4. Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług,
5. Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,

6. Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

Obok działań o charakterze prawnym, fiskalnym i instytucjonalnym cele NSRO będą realizowane za pomocą Programów Operacyjnych (PO), zarządzanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO), zarządzanych przez Zarządy poszczególnych Województw i projektów współfinansowanych ze strony instrumentów strukturalnych, tj.:

- **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – EFRR i FS**
- Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka – EFRR
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki – EFS
- 16 Regionalnych Programów Operacyjnych – EFRR
- Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej – EFRR
- Program Operacyjny Pomoc Techniczna – EFRR
- Programy Operacyjne Europejskiej Współpracy Terytorialnej – EFRR

Łączna suma środków zaangażowanych w realizację NSRO w latach 2007-2013 wyniesie około 85,56 mld euro. Z tytułu realizacji NSRO średniorocznie (do roku 2015) będzie wydatkowe około 9,5 mld euro, co odpowiada około 5% produktu krajowego brutto. Z tej sumy:

- 67,3 mld euro będzie pochodziło z budżetu UE,
- 11,86 mld euro z krajowych środków publicznych (w tym ok. 5,93 mld euro z budżetu państwa),
- ok. 6,4 mld euro zostanie zaangażowanych ze strony podmiotów prywatnych.

Szczegółowy podział funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w Polsce w układzie poszczególnych programów operacyjnych kształtuje się w następujący sposób:

- **PO Infrastruktura i Środowisko – 41,3% całości środków (27,8 mld euro),**
- 16 Regionalnych Programów Operacyjnych – 23,8% całości środków (15,9 mld euro),
- PO Kapitał Ludzki – 14,4% całości środków (9,7 mld euro),
- PO Innowacyjna Gospodarka – 12,3% całości środków (8,3 mld euro),
- PO Rozwój Polski Wschodniej – 3,4% całości środków (2,3 mld euro),

- PO Pomoc Techniczna - 0,8% całości środków (0,5 mld euro).
- PO Europejskiej Współpracy Terytorialnej - (0,7 mld euro)

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko jest jednym z programów operacyjnych stanowiących instrumenty realizacji Narodowej Strategii Spójności na lata 2007-2013. Strategia ta zakłada znaczne przyspieszenie rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, wzrost zatrudnienia oraz zwiększenie spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej z pozostałymi krajami UE. Dnia 1 sierpnia 2006 roku Rada Ministrów zaakceptowała kierunkowo projekt Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Głównym celem Programu jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia społeczeństwa, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej.

Ponadto Program zakłada realizację pięciu celów szczegółowych:

1. Budowę infrastruktury zapewniającej, że rozwój gospodarczy Polski będzie dokonywał się przy równoczesnym zachowaniu i poprawie stanu środowiska naturalnego.
2. Zwiększenie dostępności głównych ośrodków gospodarczych w Polsce poprzez powiązanie ich siecią autostrad i dróg ekspresowych oraz alternatywnych wobec transportu drogowego środków transportu.
3. Zapewnienie długookresowego bezpieczeństwa energetycznego Polski poprzez dywersyfikację dostaw, zmniejszenie energochłonności gospodarki i rozwój odnawialnych źródeł energii.
4. Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa narodowego o znaczeniu światowym i europejskim dla zwiększenia atrakcyjności Polski.
5. Wspieranie utrzymania dobrego poziomu zdrowia siły roboczej.

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko realizowanych będzie 15 priorytetów:

1. Gospodarka wodno-ściekowa.
- 2. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi.**
3. Bezpieczeństwo ekologiczne.

4. Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska.
5. Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych.
6. Transeuropejskie sieci transportowe TEN-T.
7. Transport przyjazny środowisku.
8. Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe.
9. Infrastruktura drogowa w Polsce wschodniej.
10. Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku.
11. Bezpieczeństwo energetyczne.
12. Kultura i dziedzictwo kulturowe.
13. Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia.
14. Pomoc techniczna dla wsparcia procesu zarządzania Programem oraz upowszechnienia wiedzy na temat wsparcia ze środków Unii Europejskiej.
15. Pomoc techniczna dla wsparcia zdolności instytucjonalnych w instytucjach uczestniczących we wdrażaniu priorytetów współfinansowanych z Funduszu Spójności.

Obecny zakres priorytetów i działań stanowi projekt dokumentu. Ostateczny zakres uzależniony będzie od przebiegu konsultacji społecznych oraz negocjacji z Komisją Europejską Instytucją Zarządzającą Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko jest minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, który wykonuje swoje funkcje przy pomocy Departamentu Koordynacji Programów Infrastrukturalnych w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Na realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 zostanie przeznaczonych 26 054,7 mln euro. Ze środków Unii Europejskiej będzie pochodziło 21 275,2 mln euro (w tym ze środków Funduszu Spójności – 18 927,6 mln euro oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 2 347,6 mln euro), z publicznych środków krajowych – 3 754,5 mln euro, a ze środków prywatnych 1 025 mln euro.

Wstępny podział środków dostępnych w ramach projektu PO Infrastruktura i Środowisko wg sektorów:

- Transport 15 146 mln euro
- Ochrona środowiska 4 249,8 mln euro
- Energetyka 1 002,2 mln euro
- Kultura 350 mln euro
- Zdrowie 150 mln euro

PO „Infrastruktura i Środowisko” będzie wspierać projekty środowiskowe z zakresu:

1. Gospodarki wodno – ściekowej

- realizowane będą kompleksowe inwestycje komunalne dotyczące rozbudowy infrastruktury wodno – ściekowej, czyli m.in. budowa, rozbudowa, modernizacja systemów kanalizacji i oczyszczalni ścieków; kwota do dyspozycji z Funduszu Spójności: 2 475,0 mln euro

2. Gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi

- na dofinansowanie będą mogły liczyć przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych oraz projekty, których celem będzie przywrócenie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ratowanie brzegów morskich; kwota do dyspozycji z Funduszu Spójności: 990,0 mln euro

3. Bezpieczeństwa ekologicznego

- wspierane będą projekty, dzięki którym zwiększy się ilość zasobów wodnych na potrzeby ludności i gospodarki kraju; ponadto wsparcie uzyskają projekty dotyczące ochrony przed powodzią i innymi katastrofami naturalnymi oraz przedsięwzięcia obejmujące obserwację i kontrolę stanu środowiska; kwota do dyspozycji z Funduszu Spójności: 495,0 mln euro.

4. Dostosowania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska

- przedsiębiorstwa będą mogły ubiegać się o dofinansowanie inwestycji z zakresu gospodarki wodno – ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powietrza, wspierane będą też projekty z zakresu systemów zarządzania środowiskowego oraz projekty dotyczące wsparcia dla przedsiębiorstw we wdrażaniu najlepszych dostępnych technik (BAT); kwota do dyspozycji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego: 200,0 mln euro

5. Ochrony przyrody i edukacji ekologicznej

- realizowane będą projekty, których celem będzie ograniczenie degradacji środowiska naturalnego oraz ochrona różnorodności biologicznej; wspierane będą również „miękkie” projekty z zakresu edukacji ekologicznej; kwota do dyspozycji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego: 89,8 mln euro

Warunki konieczne do uzyskania wsparcia finansowego: spełnianie przez przedsięwzięcie inwestycyjne kryteriów określonych w dokumentach programowych i innych dokumentach pomocniczych, przygotowanie przez wnioskodawcę dokumentacji (studium wykonalności, wniosek aplikacyjny) spełniającej określone wymogi, przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, uzyskanie wymaganych decyzji administracyjnych. Środki z funduszy unijnych na poszczególne priorytety środowiskowe w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko w mln Euro

gospodarka wodno – ściekowa	2 475,0 mln euro
gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	990,0 mln euro
bezpieczeństwo ekologiczne	495,0 mln euro

dostosowanie przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska	200,0 mln euro
ochrona przyrody i edukacja ekologiczna	89,8 mln euro

Decyzja o dofinansowaniu:

- podejmowana na poziomie Komisji Europejskiej dla projektów o wartości powyżej 25 mln euro,
- podejmowana na poziomie krajowym przez Ministerstwo Środowiska dla projektów o wartości poniżej 25 mln euro
- uzależniona od jakości przedłożonej dokumentacji i spełnienia przez projekt parametrów określonych w dokumentach programowych i uzupełniających.

Wsparcie z Programu otrzymają zarówno samorządy i przedsiębiorcy, jak również m.in. organizacje pozarządowe, urzędy morskie, parki narodowe i szeroki wachlarz innego rodzaju beneficjentów.

Program LIFE+

LIFE+ jest kontynuacją Instrumentu Finansowego LIFE, który został utworzony przez Komisję Europejską w 1992 roku. Cele nowego instrumentu LIFE+ i jego założenia pozostają bez zmian, ale inne będą zasady składania i oceny wniosków, wyboru i monitorowania projektów. Dotychczas wnioski o sfinansowanie do LIFE były składane bezpośrednio do Komisji Europejskiej. Od 2007 roku Komisja Europejska przewiduje pulę środków finansowych dla każdego państwa członkowskiego, a projekty mają być składane i oceniane na poziomie krajowym.

Nowy program LIFE+ jest jedynym programem wspólnotowym poświęconym wyłącznie zagadnieniom związanym z ochroną środowiska. Realizacja tego programu rozpoczęła się w 2007 roku wraz z wejściem w życie Rozporządzenia o LIFE+.

LIFE+ powinien bezpośrednio wspierać realizację priorytetów 6. Programu Działań na Rzecz Środowiska (2002-2012), takich jak:

- ochrona przyrody i bioróżnorodności
- przeciwdziałanie zmianom klimatu
- **zminimalizowanie negatywnych skutków wpływu zanieczyszczeń środowiska na zdrowie ludzi**

- zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych i racjonalna gospodarka odpadami

Program LIFE+ umożliwi realizację projektów z zakresu trzech komponentów:

- Przyroda i Różnorodność Biologiczna (projekty dotyczące wdrażania dyrektywy Ptasiej i dyrektywy Siedliskowej),
- Polityka i zarządzanie w zakresie ochrony środowiska (projekty z zakresu ochrony środowiska, zapobiegania zmianom klimatycznym, ochrony zdrowia i polepszania jakości życia oraz projekty z zakresu zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych i gospodarki odpadami - komponent stanowi połączenie byłego komponentu LIFE-Środowisko oraz programu Forest focus,
- Informacja i Komunikacja (projekty informacyjne i komunikacyjne, kampanie na rzecz zwiększania świadomości ekologicznej w społeczeństwie, w tym kampanie na temat zapobiegania pożarom lasów oraz wymiana najlepszych doświadczeń i praktyk),

Pułapy dofinansowania dla projektów:

- 50% kosztów kwalifikowanych - podstawowy maksymalny poziom dofinansowania
- 75% kosztów kwalifikowanych - możliwy poziom dofinansowania w wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach dla projektów z komponentu 1 (Przyroda i Bioróżnorodność)
- 30% kosztów kwalifikowanych - poziom dofinansowania dla projektów, które przynoszą zysk i ubiegają się o wsparcie z komponentu 2 (Polityka środowiskowa i zarządzanie)

Dotacje z LIFE+ dla ekologicznych organizacji pozarządowych:

W ramach części budżetu LIFE+ będącego w dyspozycji Komisji Europejskiej ekologiczne organizacje pozarządowe, które działają minimum w trzech krajach UE, będą mogły ubiegać się o dotacje w wysokości **70% kosztów kwalifikowanych**. Działania dotowane muszą mieć związek z propagowaniem polityki UE w zakresie ochrony przyrody i środowiska. Dofinansowywane będą mogły być działania operacyjne organizacji pozarządowych koncentrujące się na ochronie i wspieraniu środowiska na poziomie europejskim. Komisja Europejska raz w roku będzie ogłaszać „call for proposals” - czyli nabór projektów. Informacje na temat grantów przyznawanych przez Komisję Europejską oraz kryteria ich przyznawania organizacjom pozarządowym zostaną zamieszczone na

stronach internetowych Komisji Europejskiej poświęconych Funduszowi LIFE+ pod adresem:
LIFE - the Financial Instrument for the Environment

Fundusz Norweski/Mechanizm Finansowy EOG

Dnia 2 stycznia 2007 roku rozpoczął się drugi nabór wniosków o dofinansowanie projektów z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego, który trwał do 16 kwietnia 2007 r, ale planowane są następne terminy składania wniosków.

Kto może składać wnioski do Mechanizmów Finansowych EOG:

- **gminy, związki**, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego
- przedsiębiorstwa komunalne i inne jednostki komunalne
- jednostki służby zdrowia
- firmy (podmioty mające os. prawną)
- kościoły i związki wyznaniowe
- organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje i towarzystwa)
- instytucje naukowe i badawcze, instytucje środowiskowe
- organizacje społeczne i organizacje społecznego partnerstwa publiczno-prywatnego.

Na co można zdobyć dofinansowanie z Funduszu Norweskiego:

- ochrona środowiska (np. budowa i modernizacja infrastruktury; oczyszczalnie ścieków i kanalizacja, **zbiórka odpadów**; szkolenia)
- ochrona dziedzictwa kulturowego, w tym odnowa miast (np. budowa i rozbudowa instytucji kultury, konserwacja zbiorów, infrastruktura zabytkowych części miast)
- rozwój zasobów ludzkich (np. szkolenia pracowników administracji samorządowej, wsparcie doradztwa i informacji dla JST i organizacji pozarządowych)
- opieka zdrowotna (np. na programy profilaktyczne, na promocję zdrowia, inwestycje)
- dotacje na badania naukowe (np. projekty badawcze, współpraca w zakresie nauki i technologii)
- wzmacnianie sądownictwa (np. budowa i modernizacja przejść granicznych, wdrażanie systemów informatycznych i sieci, szkolenia)
- polityka regionalna i działania transgraniczne (np. transfer wiedzy, staże pracowników administracji)
- pomoc techniczna przy wdrażaniu prawa UE (np. informacja i promocja, wsparcie procesu monitoringu, oceny i kontroli).